

Sygn. akt

III AUa 463/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **21 sierpnia 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek
	Sędziowie:	SSA Urszula Kocyłowska SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **21 sierpnia 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.**

o rentę socjalną

na skutek apelacji wnioskodawczyni M. T.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **28 lutego 2013 r.** sygn. akt **IV U 1665/12**

I. **oddala apelację,**

II. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krośnie – na rzecz adwokata J. J. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych 60/100) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 września 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej odmówił M. T. prawa do tego świadczenia, ponieważ wnioskodawczyni nie przedłożyła zaświadczenia o stanie zdrowia N – 9.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawczyni domagała się jej zmiany, podnosząc że jest osobą niepełnosprawną od urodzenia w stopniu umiarkowanym, co potwierdza orzeczenie z dnia 5.12.2001 r. W tej sytuacji dochodzone świadczenie winno zostać przyznane jej bez konieczności przedkładania dodatkowych zaświadczeń.

Odpowiadając na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt IV U 1665/12, Sąd Okręgowy w Krośnie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie oraz zasądził od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu wnioskodawczyni kwotę 120 złotych wraz z podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd ustalił, że M. T., ur. (...), orzeczeniem (...) z dnia 5 grudnia 2001 r. została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, który ma charakter trwały, a orzeczenie wydano na stałe. Dalej Sąd ustalił, że wnioskodawczyni trzykrotnie występowała z wnioskiem o przyznanie prawa do renty socjalnej, przy czym pierwszy raz w dniu 12 listopada 2003 r. Dwukrotnie wnioski załatwione zostały decyzją odmowną z uwagi na brak przesłanki całkowitej niezdolności do pracy, a ostatni z nich ze względu na brak wymaganego dokumentu, a to zaświadczenia o stanie zdrowia na druku N-9.

Przechodząc do oceny prawnej Sąd Okręgowy wskazał, że warunki uzyskania renty socjalnej określa art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, który zastąpił art. 27 a ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 26 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rencie socjalnej osoby pobierające rentę socjalną przed dniem 1 października 2003 r., zachowały prawo do tego świadczenia przez okres wskazany w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, orzeczeniu lekarza orzecznika o niezdolności do pracy oraz orzeczeniu komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów. W ocenie Sądu, skoro wnioskodawczyni nie pobierała przed 1.10.2003 r. renty socjalnej, ani nie złożyła przed tą datą wniosku o przyznanie świadczenia, nie ma podstaw do zastosowania art. 26 ustawy o rencie socjalnej. Zaskarżona decyzja organu rentowego jest zdaniem Sądu I instancji prawidłowa i z tego względu, że wnioskodawczyni nie przedstawiła dokumentów wskazanych w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 2003 r. w sprawie przyznawania renty socjalnej.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawczyni domagała się jego zmiany i przyznania prawa do renty socjalnej, zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 26 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, poprzez błędną wykładnię i błędne przyjęcie, że wyłącznie osoby, które pobierały rentę socjalną przed dniem wejścia w życie w/w ustawy lub które przed tą datą złożyły wniosek o przyznanie tego świadczenia, zachowały w dalszym ciągu to uprawnienie przez okres wskazany w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, bez względu na spełnienie nowych warunków określonych w tej ustawie;

- błędne przyjęcie, że zasadnym i koniecznym było przedłożenie zaświadczenia lekarskiego o aktualnym stanie zdrowia wnioskodawczyni w sytuacji gdy skarżąca uzyskała przed dniem 1 października 2003 r. orzeczenie o stopniu niepełnosprawności na stałe, które potwierdza, że orzeczonego stopień niepełnosprawności ma charakter trwały.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni jest nieuzasadniona i podlega oddaleniu, ponieważ zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Krośnie jest trafny, nie narusza prawa i oparty został na prawidłowej wykładni art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2003, nr 135 poz. 1268).

Wnioskodawczyni prawo do renty socjalnej wywodzi z faktu uzyskania w dniu 5 grudnia 2001 r. orzeczenia (...) o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe. W obecnym stanie prawnym, ukształtowanym przepisami ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, obowiązującymi od 1.10.2003 r., orzeczenia o niepełnosprawności wydane przed tą datą mogły stanowić podstawę ustalenia prawa do renty socjalnej tylko w sytuacji, gdy sprawa o przyznanie tego świadczenia byłaby wszczęta przed 1.10.2003 r. Natomiast z samego faktu istnienia niepełnosprawności przed datą wejścia w życie ustawy o rencie socjalnej nie można wywodzić uprawnienia do renty socjalnej, przyznawanej w trybie przepisów ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej, trwającego także po dniu 1 października 2003 r.

Inaczej mówiąc przedłużenie uprawnienia do renty socjalnej z tytułu niepełnosprawności na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej – tj. z zastosowaniem orzeczeń o niepełnosprawności, dotyczy świadczeń tylko tych osób, którym prawo to zostało faktycznie ustalone przed 1.10.2003 r. lub które z wnioskiem o jego przyznanie wystąpiły przed tą datą (por. wyrok SN z 28 marca 2006 r. I UK 198/05, OSNP 2007/5-6/81).

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy sytuacja taka nie zaistniała, dlatego też posiadane przez wnioskodawczynię orzeczenie o niepełnosprawności nie zwalnia jej, przy ubieganiu się o prawo do renty socjalnej z obowiązku przedstawienia dokumentów wymaganych zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 września 2003 r. w sprawie przyznawania renty socjalnej, ani też ze spełnienia warunków, określonych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o rencie socjalnej postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyna się na podstawie wniosku osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, do którego dołączyć należy wykaz dokumentów, wymienionych przez § 3 w/w rozporządzenia, wydanego na podstawie delegacji zawartej w art. 11 ust. 3 ustawy.

Końcowo zauważyć należy, że przepisy prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych są przepisami bezwzględnie obowiązującymi, a zatem przy ich stosowaniu ani organ rentowy ani sąd nie mogą mieć na uwadze zasad współzycia społecznego; przepisy te muszą być bezwzględnie przestrzegane w stosunku do wszystkich nawet, jeśli jawią się one osobie zainteresowanej jako subiektywnie niesprawiedliwe (tak: wyrok SA w Szczecinie z dnia 9 stycznia 2013 r., III AUa 352/12, Lex 1286621).

Z podanych przyczyn orzeczono, jak w punkcie I na podstawie art. 385 kpc. O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie II na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, przy uwzględnieniu taryfowych stawek tego wynagrodzenia przewidzianych w § 13 ust. 1 pkt. 2 oraz § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. 2013 nr 461).